

rep.nr

keog/798

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN ZES APRIL TWEEDUIZEND EN NEGEN.

5e KAMER

arbeidsongeval

tegenspraak

gedeeltelijk definitief - bijzondere rol - aanstelling deskundige voor aanvullend onderzoek (met installatievergadering)

In de zaak :

VIVIUM, naamloze vennootschap, met maatschappelijke zetel te 1210 Brussel, Koningsstraat 153, ondernemingsnummer 0404.500.094,

appellante, vertegenwoordigd door meester I. Glorieus
loco meester K. Geerts, advocaat te Leuven,

tegen :

S Liz, wonende te

geïntimeerde, vertegenwoordigd door meester M. Mortié
loco meester J. Durnez, advocaat te Oud-Heverlee
(Leuven).

* * *
*

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel volgend arrest uit :

Het arbeidshof neemt kennis van de volgende procedurestukken :

- het tussenarrest van deze kamer en dit arbeidshof van 4 april 2005 waarbij prof. dr. Haentjes werd aangesteld als deskundige. Bij dit tussenarrest werden de procedurestukken, de feiten en de rechtspleging (tot en met dit tussenarrest besproken). Er wordt dan ook volledigheidshalve verwezen naar dit tussenarrest;

-het tussenarrest van deze kamer en dit arbeidshof van 5 december 2005 waarbij prof. dr. Haentjes van zijn deskundigenopdracht werd ontlast en dokter S. Deneweth werd aangesteld als deskundige;

-het deskundigenverslag, neergelegd ter griffie op 5 maart 2008;

-de conclusies voor de beide partijen;

-de voorgelegde stukken;

De partijen werden gehoord in de mondelinge uiteenzetting van hun middelen en conclusies ter openbare terechtzitting van 2 maart 2009, waarna de debatten werden gesloten en de zaak voor uitspraak werd gesteld op heden.

* *

*

I. DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

Bij tussenarrest van 4 april 2005 heeft het arbeidshof een (nieuwe) deskundige aangesteld met als opdracht bijzonder advies uit te brengen over de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid, waarvan mevrouw S het slachtoffer was ingevolge haar arbeidsongeval van 28 september 1997. Bij arrest van 5 december 2005 werd de deskundige die oorspronkelijk aangesteld werd, vervangen door de heer Deneweth.

De deskundige heeft zijn eindverslag neergelegd ter griffie op 5 maart 2008. Daarin adviseert hij het hof de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid vast te stellen op 45%.

2.

Partijen hebben over de inhoud van het deskundig verslag besluiten uitgewisseld.

De nv Vivium, die het geding heeft hervat, dat oorspronkelijk ingeleid werd tegen de nv ING Insurance, betwist de conclusies van de deskundige en vraagt dat een college van deskundigen zou worden aangesteld met dezelfde opdracht als deze die in het tussenarrest was bepaald. In ondergeschikte orde vraagt zij dat de graad van

blijvende arbeidsongeschiktheid zou vastgesteld worden op 30%.

Mevrouw S vraagt dat arrest zou gewezen worden overeenkomstig de conclusies van het deskundig verslag. Zij vraagt ook, met verwijzing naar het deskundig verslag, dat er een vergoeding voor hulp van een derde zou toegekend worden op basis van een percentage van 16%.

Tussen partijen bestaat verder betwisting over de vaststelling van het basisloon en de noodzaak van bepaalde medische zorgen.

II. BEOORDELING.

1. De graad van blijvende arbeidsongeschiktheid.

1.

Volgens de nv Vivium is het deskundig verslag nietig omdat de deskundige niet zou geantwoord hebben op de opmerkingen die door haar en haar raadsgeneesheer werden geformuleerd naar aanleiding van het voorlopig verslag, en meer bepaald met betrekking tot de conclusies van het bijzonder onderzoek dat op vraag van de deskundigen, en in akkoord met partijen werd uitgevoerd door professor Brusselmans.

2.

De rechter kan slechts de nietigheid van een deskundig verslag vaststellen, indien deze nietigheid uitdrukkelijk door de wet is voorzien. (*cfr.* Cass.08 mei 1978, *Arr.Cass.* 1978, 1048; Cass.22 mei 1978, *Arr.Cass.* 1978, 1109; Cass. 23 februari 2004, *Arr.Cass.* 2004, 287). Het gebrek aan antwoord van de deskundige op de opmerkingen van de partijen kan aldus niet leiden tot de nietigheid van het verslag, vermits zulks niet in de wet voorzien is. Wel kan een gebrek aan antwoord uiteraard de bewijswaarde van het verslag aantasten, waarbij de rechter dient te onderzoeken op welke wijze aan de tekortkomingen in het deskundig verslag dient tegemoet gekomen te worden.

3.

De nv Vivium verwijt in de eerste plaats aan het verslag dat het de discussie uit de weg gaat over de vraag of mevrouw S leed aan het Complex Regionaal Pijn Syndroom (CPRS). De nv Vivium verwijst naar de besprekingsvergadering (p.38) van het deskundig verslag waarbij haar raadsgeneesheer stelde dat er nooit geen sprake geweest is van het CPRS. Professor Brusselmans, die door de deskundige om advies wordt gevraagd, antwoordde daarop dat hij niet van deze diagnose was uitgegaan. De nv Vivium stelt daartegenover dat uit het verslag van professor Brusselmans blijkt

dat hij wel degelijk met deze diagnose heeft rekening gehouden.

Het hof stelt vast dat de aangestelde deskundige wel degelijk geantwoord heeft op de zienswijze van de raadsgeneesheer van de nv Vivium. In antwoord op het schrijven van de raadsman van de nv Vivium van 19 september 2007, met in bijlage de opmerkingen van professor Driessens, schrijft de deskundige:

"Professor Driessens benadrukt de nood aan een bijkomende besprekingsvergadering en deze wordt toegekend. Hij stelt de diagnose van CRPS of Sudeck ter discussie maar men moet hier vermelden dat deze diagnose gesteld werd in het verleden en dat bij de huidige evaluatie naar de totaliteit van de invaliditeit wordt gekeken en dat er niet wordt uitgegaan van deze diagnose. De hoofdproblematiek is het neurogeen letsel met al zijn gevolgen vandien en professor Brusselmans houdt terdege rekening ook met de psyche van de patiënte, mevrouw S , zoals blijkt in zijn psycho-ergologisch verslag".

Deze zienswijze wordt verder op dezelfde pagina van het verslag bevestigd in antwoord op de opmerkingen van mevrouw Cook, en op pagina 33 (onderaan) en op p.34 (onderaan), in antwoord op de opmerkingen van dokter Thonon. De deskundige benadrukt daarbij dat de pijnreacties van mevrouw S geobjectiveerd zijn door onderzoeken en dat een objectieve evaluatie zwaarder doorweegt dan een subjectieve interpretatie.

Ook in het verslag van de vierde expertise zitting wordt de opmerking van professor Driessens behandeld. De deskundige schrijft:

"Professor Driessens opent de discussie door te stellen dat er geen sprake is van CRPS en dat het ook nooit het geval is geweest. Professor Brusselmans attendeert de partijen erop dat hij niet van de diagnose van CRPS is uitgegaan. De pijnproblematiek geeft aanleiding tot een vermijdingsgedrag voor de pijn en dit kan weer een inconsistent gedrag verklaren. Professor Driessens wijst op de beperkte beweeglijkheid en mobiliteit van de rechterhand, en meent dat deze dwangmatig is. Zowel de expert als professor Brusselmans attenderen de partijen erop dat er een testing is uitgevoerd onder algemene narcose op 31 januari 2000 door Dr. Kumar en dat, onder algemene verdoving, er een objectieve ankylose bestaat en dat er een pijnreactie wordt beschreven. De theorie van dwangmatig gedrag is daarom moeilijk verdedigbaar."

Uit deze antwoorden van de deskundige blijkt dat hij de invaliditeit en arbeidsongeschiktheid van mevrouw Spaliers beoordeeld hebben in haar totaliteit, zonder uit te gaan van de vraag of de diagnose CPRS al dan niet terecht werd gesteld. Hij geeft op die manier een voldoende en adequaat antwoord op de vraag van professor Driessens.

De nv Vivium verwijt verder aan de deskundige dat hij geen rekening gehouden heeft met het inconsistent testgedrag dat blijkt uit het verslag van professor Brusselmans. Zij verwijst daarbij naar passages op pagina 7 en 10 van het verslag.

In tegenstelling tot wat de nv Vivium aanvoert heeft ook hier de deskundige geantwoord op de opmerkingen van de partijen en een bespreking gewijd aan het aangevoerde inconsistent testgedrag. Op p. 32 van het verslag wordt, in antwoord op de opmerkingen van professor Driessens, vermeld:

"De inconsistente score bij het multijoint onderzoek/ Worksimulator en bevestigd bij EMG onderzoek van 05/08/1999 worden ook aangehaald door professor Brusselmans maar dit belet hem niet om toch een invaliditeitspercentage toe te kennen dat de totaliteit van de invaliditeit in acht neemt".

Op deze vraag wordt opnieuw verder ingegaan in antwoord op de opmerkingen van mevrouw Cook (p. 33) van het verslag waarbij de deskundige onder meer stelt dat de simulatie uitgesloten lijkt, gezien ook onder narcose geen verbetering kon vastgesteld worden. De deskundige wijst erop dat indien men door een neurogeen lijden duidelijk een deficitair tableau heeft ter hoogte van een lidmaat op functioneel gebied, zulks automatisch ook een krachtsdeficit met zich meebrengt.

Het hof voegt daar nog aan toe dat de nv Vivium niet duidelijk maakt hoe de eventuele inconsistenties bij het testen van de intellectuele mogelijkheden van mevrouw S , in vergelijking met het door haar gevolgde opleidingen, in concreto een invloed zou kunnen gehad hebben op de vaststelling van de arbeidsongeschiktheid.

Het hof wijst er ook nog op dat de aangestelde deskundige, onafhankelijk van het onderzoek van professor Brusselmans, zelf besluit tot een *fysische* invaliditeit van 45 %, dit wil zeggen een percentage dat merkkelijk hoger was dan de raming, waarvan de deskundige aangesteld door de eerste rechter is uitgegaan. Deze raming van de fysische invaliditeit wordt uitvoerig onderbouwd in het deskundig verslag door een nauwkeurige omschrijving van de vastgestelde letsels en de toetsing van de gevolgen daarvan aan verschillende schalen die op nationaal en internationaal vlak worden aangewend. De kritieken van de nv Vivium op het verslag van professor Brusselmans gaan aldus voorbij aan de eigen vaststellingen van de deskundige, die verder uitvoerig motiveert waarom aan de fysische invaliditeit ook een economische arbeidsongeschiktheid beantwoordt van 45% (percentage dat lager is dan dat diegene dat werd voorgesteld door professor Brusselmans).

5.

Het verslag van de deskundige is in zijn geheel uitvoerig gedocumenteerd en gemotiveerd. De deskundige heeft alle vroegere verslagen grondig onderzocht en er zijn bemerkingen bij geformuleerd. Hij heeft mevrouw S grondig onderzocht en heeft verder in functie van zijn onderzoek, en rekening houdend met de opmerkingen van de door hem aangezochte technisch raadgever, in detail nagegaan welke beroepsmogelijkheden voor mevrouw S nog openstonden. Hij heeft ook alle opmerkingen van de raadslieden grondig onderzocht en beantwoord en heeft vier expertisезittingen gewijd aan het onderzoek van mevrouw S en het beantwoorden van de opmerkingen van partijen.

Het verslag vormt dan ook voor het hof een voldoende basis om de besluiten dat er sprake is van een blijvende arbeidsongeschiktheid van 45% zoals voorgesteld door de deskundige. Er is geen aanleiding toe om een nieuw deskundig onderzoek te bevelen met betrekking tot de vaststelling van de blijvende arbeidsongeschiktheid.

2. De medische zorgen

1.

De nv Vivium is van oordeel dat een aanvullend deskundig onderzoek ook nodig is ter bepaling van de juiste medische zorgen, waarvoor mevrouw S terugbetaling kan bekomen. Mevrouw S stelt dat, na de derde expertisезitting op vraag van de adviserend geneesheer van de nv Vivium, alle terugbetaling van medische kosten werd stopgezet. Zij vraagt de veroordeling van de nv Vivium tot terugbetaling van alle kosten in verband met kinesitherapie, de geneesmiddelen alfogene, dafalgan en fastum gel en van de elastische windels.

2.

De eerste rechter heeft, aansluitend op het oorspronkelijk deskundig verslag reeds uitspraak gedaan over de kosten. Hij zegt voor recht dat mevrouw S het recht heeft om, indien noodzakelijk, zich te laten behandelen met Yamelen en Stillnoct, met een strengstimulator, tot 5 jaar na de consolidatie- en met intermitterende tijdelijke kine behandelingen. Dit element maakte als dusdanig geen deel uit van de betwisting in hoger beroep en het hof heeft dan ook de deskundig niet met een bijzondere opdracht op punt belast.

Het hof stelt vast dat, op vraag van de partijen, de aangestelde deskundige zich wel over het probleem van de kosten gebogen heeft. In het verslag van de vierde expertisevergadering stelt de deskundige dat de voorgelegde rekeningen van de nieuwe brace, medicatie en kinesitherapie dienen te laste genomen te worden

ingevolge het ongeval. In antwoord op de schriftelijke opmerkingen van de partijen verwijst de deskundige op pagina 37 van het verslag naar het oorspronkelijk verslag van dokter Aertgeerts, dat reeds vermeldde dat de onkosten van medicatie en noodzakelijke behandelingen, welk in verband kunnen gebracht worden met het arbeidsongeval, ten laste dienen genomen te worden door de verzekeringsmaatschappij. De deskundige zegt dat hij het standpunt van dokter Aertgeerts onderschrijft en tevens van mening is dat de aanwending van een brace of orthese te verantwoorden is. In verband met de intermittente kinesitherapie behandelingen preciseert de deskundige dat deze kunnen toegestaan worden, mits motivatie, naar rato van eenmaal per week en dat het verdere beleid gestuurd moet worden door een kinesitherapieverslag dat de noodzakelijkheid van de behandeling kan onderbouwen.

Het vonnis van de eerste rechter dient bevestigd te worden met als verdere precisering, ingevolge het nieuwe deskundig verslag, dat de aanwending van de brace of orthese verantwoord is en dat de intermittente kine-behandeling a rato van in principe eenmaal per week dienen terugbetaald te worden. Voor wat betreft de medicatie stelt het hof vast dat het niet in het bezit is van de lijst die terzake aan de deskundige werd voorgelegd. Het hof kan zich niet uitspreken over de vraag welke medicatie gepast is. Zeker is echter, op basis van het deskundig verslag, dat de mevrouw S nog steeds met een belangrijke pijnproblematiek ten gevolge van het ongeval geconfronteerd wordt en dat derhalve een terugbetaling van de pijnmedicatie zeker noodzakelijk is.

Voor wat betreft het ingeroepen feit dat de nv Vivium, na de derde expertise zitting iedere terugbetaling van geneeskundige verzorging heeft stopgezet - feit dat niet tegengesproken wordt - kan het hof slechts vaststellen dat, in functie van de bevindingen van de deskundige, een totale stopzetting van iedere terugbetaling van geneeskundige verzorging totaal onaanvaardbaar en onverantwoord is en dat de nv Vivium dan ook de spoedigste deze terugbetaling dient te hervatten en desgevallend verantwoordelijk kan gesteld worden voor iedere negatieve medische evolutie die het gevolg zou zijn van haar weigering tot terugbetaling.

Het hof verzend de zaak verder naar de bijzondere rol zodanig dat, indien een verdere betwisting blijft bestaan over de terugbetaling van de kosten, mevrouw S voor het hof een gedetailleerde vordering kan stellen met betrekking tot de terug te betalen kosten.

3. De vergoeding voor hulp van een derde.

1.

Mevrouw S vraagt, op basis van het deskundig verslag, de veroordeling van de nv Vivium tot terugbetaling van de kosten voor de noodzakelijke hulp van een derde. De nv Vivium is van oordeel dat de deskundige daarover geen voldoende uitspraak gedaan heeft.

2.

Het hof stelt vast dat voor de eerste rechter geen vordering werd gesteld tot het bekomen van een vergoeding voor de hulp van een derde. Wel werd een vordering gesteld voor een vergoeding voor het verlies aan economische waarde in de huishoudelijke arbeid. Deze laatste vordering werd door de eerste rechter, terecht, afgewezen omdat een dergelijke schade niet voor vergoeding in aanmerking komt in het kader van de arbeidsongevallen wetgeving. In het kader van het hoger beroep werd, vooraleer het tussenarrest werd uitgesproken, in dit verband ook geen vordering gesteld, zodanig dat het hof de deskundige ook niet met een opdracht op dit punt belast heeft.

Het is wellicht om die reden dat de deskundige, in de conclusies van zijn verslag, daarover ook geen uitspraak gedaan heeft.

Wel is dit element indirect in het kader van het deskundig verslag aan bod gekomen omdat de deskundige, op vraag van mevrouw S, ook de zogenaamde Elida-schaal heeft betrokken bij de bepaling van de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid (p.44 van het verslag). Hij vermeldt erbij dat volgens deze schaal de nood aan hulp van een derde geraamd wordt op 16 %.

3.

Op basis van het deskundig verslag kan niet met zekerheid geoordeeld worden of de deskundige de nood aan hulp van derden gewoon informatief vermeld als een toepassing van de Elida-schaal, dan wel of hij zich zelf heeft willen uitspreken over de nood van de hulp van een derde. Over de nood van de hulp van een derde werd in het kader van het deskundig verslag ook geen tegenspraak gevoerd.

Het hof is dan ook van oordeel dat het over dit onderdeel van de vordering geen beslissing kan treffen zonder een aanvullend deskundig onderzoek dat aan dezelfde deskundige kan toevertrouwd te worden.

4. De bepaling van het basisloon.

1.

De eerste rechter heeft het basisloon nog niet vastgesteld en heeft daarover de heropening van de debatten bevolen. Overeenkomstig artikel 1068 van Gerechtelijk Wetboek dient het hof deze betwisting

te evoceren.

Mevrouw S wijst erop dat zij op het ogenblik van haar arbeidsongeval twee betrekkingen cumuleerde. Zij had een hoofdbetrekking als bediende en een bijbetrekking in de horeca. Het is in het kader van deze bijbetrekking dat zij het slachtoffer werd van haar arbeidsongeval. Zij meent dat voor de bepaling van het basisloon rekening dient gehouden te worden met het geheel van het loon dat ze verloren heeft, zowel in haar hoofdbetrekking als bediende als in haar bijberoep. Zij maakt daarbij een redenering bij analogie, op basis van artikel 37 en 37bis van de Arbeidsongevallenwet

De nv Vivium is van oordeel dat enkel rekening kan gehouden worden met het loon genoten in het kader van de betrekking waarin zich het arbeidsongeval voordeed, met dien verstande dat overeenkomstig artikel 34 en 36 van de arbeidsongevallenwet, dit loon dient aangevuld te worden, in functie van de onvolledige referteperiode.

2.

Overeenkomstig artikel 34 al. 1 van de Wet van 10 april 1971 op de arbeidsongevallen wordt onder basisloon verstaan het loon waarop de werknemer recht heeft, in de functie waarin hij is tewerkgesteld in de onderneming op het ogenblik van het ongeval, voor de periode van het jaar dat het ongeval voorafgaat. Artikel 34 al.2 voegt daaraan toe dat de referteperiode maar volledig is wanneer de werknemer gedurende het ganse jaar arbeid heeft verricht als een voltijdse werknemer.

Overeenkomstig artikel 36 § 1 van de Arbeidsongevallenwet wordt, wanneer de referteperiode zoals bepaald bij artikel 34 onvolledig is, of wanneer het loon van de werknemer wegens toevallige omstandigheden lager is dan het loon dat hij normaal verdient, het loon waarop de werknemer recht heeft, aangevuld met een hypothetisch loon voor de dagen, buiten de rusttijden, waarop de werknemer geen loon ontving.

Overeenkomstig artikel 37bis, § 1, wordt, wanneer de getroffene tewerkgesteld is krachtens een arbeidsovereenkomst als deeltijdse werknemer, het basisloon voor de tijdelijke arbeidsongeschiktheid uitsluitend vastgesteld met inachtneming van het loon dat verschuldigd is krachtens voormelde arbeidsovereenkomst. Volgens artikel 37 bis § 2 wordt, wanneer de getroffene tewerkgesteld is krachtens meerdere arbeidsovereenkomsten als deeltijdse werknemer, het basisloon voor de berekening van de vergoedingen voor tijdelijke arbeidsongeschiktheid vastgesteld met inachtneming van de lonen die hem krachtens die arbeidsovereenkomsten

verschuldigd zijn.

Artikel 37 bis, §§ 1 en 2 van de Wet van 10 april 1991 houden een specifieke regeling in voor de bepaling van het *basisloon* ingeval van deeltijdse arbeid, en dan nog enkel voor de bepaling van het basisloon voor de tijdelijke arbeidsongeschiktheid. Niets laat toe de bijzondere regeling van artikel 37 bis §2 uit te breiden, bij analogie, tot de situatie van de werknemer die naast een deeltijdse betrekking, waarin hij arbeidsongeschikt wordt, nog een voltijdse betrekking bekleedde. (cfr. J. Petit, Arbeidsongevallen, APR 2005, p.404 met verwijzingen naar rechtspraak en rechtsleer).

Zulks houdt echter niet in dat mevrouw S enkel een vergoeding ontvangt in functie van haar deeltijdse tewerkstelling. Overeenkomstig de artikelen 34 en 36 van de Arbeidsongevallenwet moet immers het verloren loon bepaald worden met inachtneming van een volledige referteperiode van een jaar, vastgesteld voor een voltijdse arbeidsbetrekking.

Het door de nv Vivium vastgestelde basisloon houdt rekening met deze bepaling en gaat uit van een basisloon 667.738,00 BF op jaarbasis (16.552,79 €), hetgeen overeenstemt met een het loon van een voltijdse betrekking en dus niet enkel met het effectief genoten loon op het ogenblik van het ongeval in de bijbetrekking.

OM DEZE REDENEN,

HET ARBEIDSHOF,

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekende op tegenspraak;

1.

Hervormt gedeeltelijk het bestreden vonnis en stelt de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid van mevrouw S , ingevolge het arbeidsongeval dat haar overkomen is op 28 september 1997, vast op 45 %.

Veroordeelt de nv Vivium om vanaf de datum van consolidatie van 1 oktober 1999 aan mevrouw S een jaarlijkse vergoeding te betalen overeenstemmende met blijvende arbeidsongeschiktheid van 45 % te berekenen op een basisloon van 16.552,79 € en te verhogen met de intresten vanaf de datum van eisbaarheid.

Bevestigt het bestreden vonnis voor wat betreft de vergoedingen

voor tijdelijke arbeidsongeschiktheid.

2.

Na de betwisting overeenkomstig artikel 1068 van het gerechtelijk wetboek geëvoceerd te hebben, zegt dat mevrouw S aanspraak kan maken op terugbetaling van volgende medische kosten:

- alle noodzakelijke kosten van pijnmedicatie;
- intermittente kine- behandelingen a rato van één behandeling per week, onder voorbehoud van bijkomende behandelingen die medisch gerechtvaardigd worden;
- een brace of orthese
- een dorsale strengstimulator, tot 5 jaar na de consolidatie.
- medische behandelingen met Yamalen en Stilnoct.

Verzendt de zaak naar de bijzondere rol van de kamer ten einde partijen toe te laten, indien verder betwisting daarover zou blijven bestaan, de zaak terug op de rol te brengen met het oog op de precieze bepaling van de kosten waarvan mevrouw S terugbetaling kan bekomen.

3.

Alvorens uitspraak te doen over de vraag tot toekenning van een vergoeding voor hulp van een derde, beveelt een aanvullend deskundig onderzoek.

Stelt als deskundige ertoe aan Dr. S. Deneweth, dokter in de geneeskunde te 1600 Sint-Pieters-Leeuw, Galgstraat 273, A.

A. De opdracht van de deskundige:

De deskundige heeft als opdracht om, in aanvulling op zijn deskundig verslag van 25 februari 2008, ontvangen ter griffie op 5 maart 2008, bijkomend advies te geven over de vraag of de toestand van mevrouw S de geregelde hulp van een andere persoon vergt, in de zin van artikel 24 al. 4 van de Wet van 10 april 1971 op de arbeidsongevallen en, in bevestigend geval, de omvang van deze hulp vast te stellen.

De deskundige wordt gemachtigd de aanvullende onderzoeken die hij noodzakelijk acht te laten uitvoeren door een geneesheer, specialist van zijn keuze, mits hij alle partijen, vóór de aanvang van deze tussenkomst, hiervan op de hoogte brengt.

B. De eventuele weigering van de opdracht en de inwerkingstelling van het deskundig onderzoek.

Te rekenen vanaf de kennisgeving van het arrest door de griffie beschikt de deskundige over **een termijn van acht dagen** om op gemotiveerde wijze de hem toevertrouwde opdracht te weigeren, wanneer hij zulks wenst.

De deskundige zal de partijen verwittigen per aangetekende brief, en de rechter en de raadslieden bij gewone brief.

C. De installatievergadering.

De installatievergadering zal plaatsvinden in de raadkamer van de vijfde kamer (zaal 0.07) op **4 mei 2009 te 14u.** Zij zal plaatsvinden voor de heer Fernand Kenis, beroepsmagistraat, voorzitter van de vijfde kamer en bij afwezigheid door de plaatsvervangend voorzitter van de vijfde kamer.

De deskundige dient niet in persoon aanwezig te zijn maar dient tijdens de installatievergadering gecontacteerd te kunnen worden per telefoon of enig ander communicatiemiddel.

De beslissing die genomen wordt op de installatievergadering zal volgende elementen inhouden :

- a. de eventuele aanpassing van de opdracht;
- b. de plaats, dag en uur van de verdere werkzaamheden van de deskundige;
- c. de noodzaak voor de deskundige om al dan niet beroep te doen op technische raadgevers;
- d. een raming van de kostprijs van het deskundig onderzoek en van het bedrag van de provisie;
- e. de termijn waarbinnen partijen hun opmerkingen zullen kunnen formuleren naar aanleiding van het voorverslag van de deskundige;
- f. De termijn voor de neerlegging van het eindverslag.

De partijen worden verzocht, indien zij niet aanwezig zullen zijn op de installatievergadering, daarvan de griffier van de vijfde kamer te willen verwittigen.

Indien de partijen afwezig zijn op de installatievergadering:

- zal de deskundigenopdracht, zoals deze omschreven is in het arrest, onveranderd blijven, onverminderd het recht van de partijen om iedere betwisting, die in de loop van het deskundig onderzoek zou kunnen rijzen met betrekking tot de uitbreiding van de opdracht, aan het hof de onderwerpen, overeenkomstig artikel 973 § 2 van het Gerechtelijk Wetboek;

- zal de plaats, dag en uur van de eerste expertise vergadering door de deskundige vastgesteld worden binnen de acht dagen volgend op de datum voorzien voor de installatievergadering;
- zal de noodzaak voor de deskundige om al dan niet beroep te doen op technische raadgevers, beoordeeld worden in de loop van het deskundig onderzoek;
- zal de raming van de algemene kostprijs van de deskundigenonderzoek en van het bedrag van de provisie door de deskundige aan de partijen medegedeeld worden bij de eerste expertisevergadering;
- wordt de termijn, waarbinnen de partijen hun opmerkingen bij het voorverslag kunnen formuleren, vastgesteld op een maand te rekenen vanaf de mededeling. Indien de deskundige het raadzaam oordeelt kan hij nochtans een andere, redelijke, termijn vaststellen waarbinnen de partijen hun opmerkingen kunnen mededelen;
- wordt de termijn voor de neerlegging van het eindverslag vastgesteld op zes maanden te rekenen vanaf 4 mei 2009.

D. Het verdere verloop van het deskundig onderzoek.

Bij de aanvang van het onderzoek zullen de partijen aan de deskundige hun volledig en geïnventariseerd dossier meedelen. Zij zullen aan de deskundige eveneens de namen van de juridische en medische raadslieden, die hen bijstaan, bekend maken.

Tenzij hij daarvan uitdrukkelijk wordt vrijgesteld, zal de deskundige, met het oog op de verdere werkzaamheden van het deskundig onderzoek, de partijen oproepen bij aangetekend schrijven, en de raadslieden en de rechter bij gewone brief.

Op het einde van zijn werkzaamheden zal de deskundige aan de rechter, de partijen en hun raadslieden zijn vaststellingen toezenden, waarbij hij een voorlopig verslag voegt.

De deskundige zal geen rekening houden met de opmerkingen die hij ontvangt buiten de termijn die aan de partijen gegeven werd om hun opmerkingen te formuleren.

Het eindverslag zal gedateerd zijn en melding maken van de aanwezigheid van de partijen bij de werkzaamheden en van hun mondelinge verklaringen en verzoeken.

Het eindverslag zal verder een overzicht bevatten van de nota's en documenten die door de partijen overhandigd zijn.

Het eindverslag dient door de deskundige op straffe van nietigheid ondertekend te zijn.

De handtekening van de deskundige zal, op straffe van nietigheid,

voorafgegaan moeten worden door de volgende eed:

"Ik zweer dat ik mijn opdracht in eer en geweten, nauwgezet en eerlijk vervuld heb".

De minuut van het eindverslag, de stukken en de nota's van de partijen en de gedetailleerde staat van de kosten en het ereloon van de deskundige worden ter griffie van het arbeidshof neergelegd.

Op de dag van de neerlegging van het verslag zendt de deskundige een afschrift van het verslag en van de gedetailleerde staat van de kosten en het ereloon, aan de partijen per aangetekend schrijven, en aan hun raadslieden bij gewone brief.

E. De eventuele verlenging van de termijn voor de neerlegging voor het verslag.

Enkel de rechter kan de termijn voor het neerleggen van het verslag verlengen.

Indien de deskundige zijn verslag niet kan neerleggen binnen de vastgestelde termijn, dan zal hij bij gemotiveerd schrijven aan het hof om een verlenging van de termijn dienen te verzoeken.

Indien de neerlegging van het verslag niet binnen de vastgestelde termijn kan gebeuren, dan zal de deskundige, om de zes maanden, een tussentijds verslag over de vooruitgang van zijn werkzaamheden meedelen aan de rechter, de partijen en hun raadslieden.

F. De kosten en het ereloon van de deskundige.

Overeenkomstig artikel 68 van de wet van 10 april 1971 op de arbeidsongevallen zal de verzekeraar arbeidsongevallen de voorziene provisie dienen te consigneren ter griffie of bij de kredietinstelling die de partijen gekozen hebben.

In de loop van het deskundig onderzoek kan de deskundige vragen dat een bijkomende provisie wordt geconsigneerd, en desgevallend gedeeltelijk vrijgegeven, ten einde te kosten te dekken die reeds blootgesteld zijn en deze van de reeds uitgevoerde werkzaamheden.

De vraag daartoe wordt voorgelegd aan de rechter, die een gemotiveerde beslissing zal nemen.

Op het einde van zijn opdracht zal de deskundige een gedetailleerde staat opstellen van zijn kosten en van het ereloon.

Indien de partijen binnen de 15 dagen na de neerlegging van de gedetailleerde staat van de kosten en het ereloon hun akkoord bevestigen met het bedrag van de staat, dan zullen de kosten en het ereloon door de rechter begroot worden op de minuut van de staat. Een uitvoerbare titel, overeenkomstig het tussengekomen akkoord,

zal daarvan afgeleverd worden.

Indien de partijen niet binnen de gestelde termijn hun akkoord bevestigd hebben met de staat van de kosten en het ereloon, kunnen de deskundige of de partijen aan de rechter vragen dat hij tot de begroting van de staat overgaat.

De kosten zullen begroot worden in het eindarrest als gerechtskosten.

G. Diverse

Alle betwistingen, die zich in het de loop van het deskundig onderzoek voordoen, worden beslecht door de rechter. De deskundige en de partijen richten zich tot het hof in een gemotiveerd schrijven.

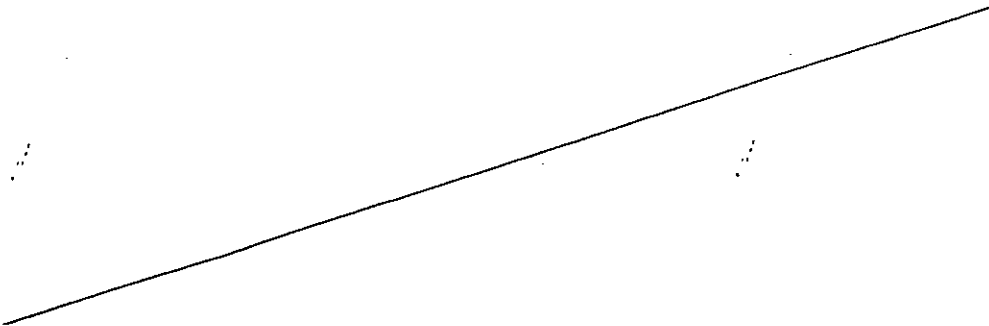
Voor de toepassing van artikel 973 van het Gerechtelijk Wetboek en van al de andere artikelen van dit wetboek met betrekking tot het deskundig onderzoek waarin de tussenkomst van de rechter voorzien wordt, dient beschouwd te worden als "de rechter die het deskundig onderzoek bevolen heeft", of "de met dit doel aangestelde rechter" of nog "de rechter":

- de raadsheren, die de vijfde kamer van het hof samenstelden op de zitting waarop het arrest werd uitgesproken;
- in geval van afwezigheid van een sociaal raadsheer: de beroepsmagistraat die alleen zetelt;
- de beroepsmagistraat die de kamer voorziet op het ogenblik dat de betwisting met betrekking tot het deskundig onderzoek ontstaat;
- de beroepsmagistraat, aangeduid in het interne reglement van het arbeidshof voor het gerechtelijk jaar.

De zaak zal na afloop van het deskundig onderzoek terug op de zittingsrol moeten gebracht worden door de meest gereede partij.

Begroot de tot nog toe gedane expertisekosten op 4.089,60 € en veroordeelt de vv Vivium tot deze kosten.

De verder kosten worden voorbehouden.

Aldus gewezen door de vijfde kamer van het arbeidshof te Brussel
en ondertekend door:

F. Kenis,	raadsheer, voorzitter;
J. Lindemans,	raadsheer in sociale zaken, benoemd als werkgever;
D. Vrijsen,	raadsheer in sociale zaken, benoemd als werknemer-arbeider;
S. Van der hoeven,	griffier.

F. Kenis

S. Van der hoeven

D. Vrijsen

J. Lindemans

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van zes april
tweeduizend en negen van de vijfde kamer van het arbeidshof te
Brussel door:

F. Kenis	raadsheer, voorzitter
----------	-----------------------

Bijgestaan door
S. Van der hoeven:

griffier.

F. Kenis

S. Van der hoeven